

Linda Oliveira: Teozófia és ökológia: Gyakorlati bölcsesség a mai világban való élethez

Fordította: Bárány Károly

2023.

Egy igazán inspiráló előadás, amely alkalmas az új év megnyitására, valamint a folyamatos belső fejlődésünkre. Adyar 2023

<https://www.youtube.com/watch?v=X2s4E8nd5Tc>

Üdvözlés a közeli és távoli testvéreknek és nővéreknek. A Bölcsesség mini iskolájának témája nagyon fontos, figyelembe véve a mai világot és azt, hogy abban hová helyezjük magunkat. Teozófia és ökológia, gyakorlati bölcsesség a mai világban való élethez. Kezdjük tehát azzal, hogy hol tartunk jelenleg, és vizsgáljuk meg azt a világgörnyezetet, amelyben az emberi történelem ezen pontján vagyunk. A teozófiai tanítás szerint ebben az úgynevezett Kali Yugában inkarnálódtunk, ami egy mérhetetlenül hosszú időszak. Az ősi indiai tanítások szerint 432000 év. Azt mondják, hogy ezt a korszakot az egoizmus, a konfliktusok, a materializmus jellemzi. Ez az anyagi haladás mérhetetlenül hosszú korszaka, és ami együtt jár a spirituális törekvések csökkenésével. Azt gondolom, hogy minden teozófiai tanítással kapcsolatban saját magunknak kell elgondolkodnunk, és mérlegelnünk kell, hogy van-e igazság abban, amit olvasunk, ahelyett, hogy mindent csak magunkba szívunk, majd ismételtetjük.

Nem tudom ellenőrizni, hogy a Kali Yuga hossza igaz-e, de mit találunk, ha körülnézünk magunk körül? Konfliktusokat látunk, mindenféle szenvedést látunk. Látunk világvárányt, látunk éghajlati változást, látjuk a hatalomért folytatott örökös versengést, látjuk az egoizmus különböző formáit, az anyagiakra helyezett óriási hangsúlyt, látunk konfliktusokat, látjuk a szörnyű ukrajnai háborút és így tovább. Tehát amikor a körülöttünk lévő világ állapotát nézzük, az uralkodó állapotot, úgy tűnik, hogy ez jól rezonál a Kali Yugáról szóló általános elképzeléssel vagy tanítással, és ami engem illet, valóságosnak hat, mivel a Yugák, amelyek önmagukban is lényeges témát jelentenek, több helyen is szerepelnek HPB írásaiban.

Azt írta például, hogy a világ ciklusokban fejlődik, amelyek két, egymással ellentétes erő lendülete alatt haladnak. Az egyik arra törekszik, hogy az emberiséget előre mozdítsa a Szellem felé, a másik pedig arra kényszeríti az emberiséget, hogy lefelé, az anyag mélységébe gravitáljon. Valóban drámai szavak.

Az anyagi és a szellemi ellentétes erők naponta felszínre kerülnek annak az életében, aki komolyan érdeklődik az Isteni működés iránt. A Titkos Tanításban, miközben a Rig Veda ezotériáját magyarázza, Madame Blavatsky megemlíti, hogy az Isteni felé törekvések már nem általánosak, hanem az Ahamkara, vagyis az önzés, az én vagy az én-vagyok-ság és a tudatlanság általános elterjedése miatt abnormálissá váltak.

Megismétlem tehát, hogy az Isteni felé törekvések már nem általánosak, ma már nem mindenfelé elterjedek, mivel ezek az Isteni törekvések abnormálissá váltak az egoizmus, az én- vagy én-vagyok-ság és a tudatlanság általános terjedése miatt. A narcizmus korunk meghatározó jelenségének bizonyult, ami az egoizmus szélsőséges formája. Most mindezt félretéve, nagyon könnyű másokat hibáztatni a világ sanyarú helyzetéért, amelyben élünk. Nagyon könnyű újjal mutogatni valaki másra. De mindannyian ismerjük a Teozófia legalapvetőbb tanítását, amely a létezés alapvető, megingathatatlan,

osztatlan, állandó Egységét hirdeti. A létezés tehát Egy dolog, a létezés Egység, nem pedig a különálló dolgok összessége.

Mindannyian ennek az Egy Életnek az aspektusai és résztvevői vagyunk, még akkor is, ha időnként különálló entitásoknak érezzük magunkat, és talán az idő nagy részében ez így is van. Létezésünknek ez az alapvető igazsága nagy következményekkel jár. Egyrészt mindannyian egyéneként felelősséget viselünk a világ anyagi és szellemi állapotáért. Ezért most nagyon röviden megvizsgálunk néhány ökológiai ihletésű gondolatot, majd a Teozófiához fordulunk néhány éleslátó perspektíváért, hogy hogyan élhetünk hatékonyabban a mai világban.

Magát az ökológiát úgy határozzák meg, mint az ember és környezete kölcsönhatásának tanulmányozását. Tehát a mi és a környezetünk kölcsönhatását. Természetesen mindannyian számos módon kapcsolatban állunk a minket körülvevő környezettel, beleértve a természeti környezetet is, mint például ezt a gyönyörű környezetet itt, Adyarban. Az ökológiából számos más kapcsolódó terület is kialakult, például a spirituális ökológia egy viszonylag új keletű kifejezés, amely a vallás, a spiritualitás és a környezet metszéspontjára utal, és gyakorlóit állítólag három kategóriát alkotnak vagy inkább háromba sorolhatók.

Először is, vannak a tudományos és akadémiai spirituális ökológusok. Másodsor, a spirituális vagy vallási környezetvédelem kategóriája. És harmadszor, a vallásos és spirituális egyének, akik erősen kötődnek a környezethez. A spirituális ökológia területén is sok szakirodalom áll rendelkezésre. Nagyon röviden szeretnék itt említést tenni az ökofilozófiáról is, amelyet az ökológiai harmónia vagy egyensúly filozófiájaként írnak le. Az ökofilozófia, és Dr. Henrik Skolomovsky filozófus talán olyan valaki, akire néhányan emlékeznek. Megjegyezte, hogy nekünk kell megváltoztatnunk a tudatunk teljes szerkezetét, amely a manipulációra és a mechanisztikus gondolkodásra van programozva, és ami az emberek és a természet instrumentális kezelését eredményezi.

Ez azt jelenti, hogy másokat és a körülöttünk lévő természetet tárgyként kezeljük, nem pedig a Szentség kifejeződéseként. Nem adjuk meg a többi embernek vagy a természetnek az őket megillető helyet. Számára, Dr. Skolomovsky számára a világban való hatékonyabb élet ezért a Tudatosság teljes metamorfózisát követeli meg. Nos, az önzés a maga számos megnyilvánulásában ok-okozati összefüggésben áll azzal, hogy a körülöttünk lévő étellel ilyen instrumentális módon bánunk. Ez más életek eszközként való felhasználását jelenti a saját előrehaladásunkhoz vagy a saját örömeinkre. Ezzel szemben az elmének azt a minőségét, amely akkor jön létre, amikor a Tudatosság alaposan átalakul, tiszta elmének nevezi. Dr. Skolomovski ezt tiszteletteljes elmének is nevezte, amit én nagyon vonzónak találok. Tiszteletteljes elme, a tiszteletről majd később beszélek.

Most a Teozófiához fordulunk. Az isteni bölcsesség nem valamiféle külső dolog, amely rajtunk kívül van, hanem bennünk rejlik, és arra vár, hogy végső értelmében kinyilatkoztassuk. Úgy gondolhatunk rá, mint a végső létállapotunkra. Minden igazi bölcsesség önérvényesítő, amikor ténylegesen megváltoztatja a tudat minőségét. Amikor javítja a belső és külső környezetünkkel való kapcsolatunkat. Ekkor önérvényesítő a bölcsesség, és akkor, amikor naponta kifejeződik abban, ahogyan élünk. Néhányan talán annyira elmerülnek a teozófiai tanítások technikai aspektusaiban, hogy azok mindenekelőtt az elméjüket foglalják le.

A tanításoknak természetesen megvan a maguk helye. Ezek jelentik azt a fontos alapot, amelyre támaszkodva az élet minden szintjén rendezett és Egyetemes perspektívát lehet nyerni. Azonban vajon

a tanítások képesek-e megváltoztatni minket? Nem. Csak mi magunk vagyunk azok, akik értelmes változást tudunk elérni önmagunkban. Ehhez gondos odafigyelésre és odaadásra van szükség, valamint a változásra való akaratra azáltal, hogy naponta dolgozunk magunkon, még a legapróbb dolgokban is. Valójában a teljes átalakulás iránti elkötelezettség a legnagyobb emberi utazás, számos inkarnáció csúcspontja, amely megköveteli, hogy bizonyos tulajdonságokkal ruházzuk fel magunkat, amelyek a valószínűleg a sokéletről anyagi kondicionálás ellen hatnak.

A teozófiai irodalomnak természetesen hatalmas terjedelme van. Ezért úgy gondoltam, hogy megpróbálok három olyan alapvető tulajdonságot összegyűjteni, amelyek áthatják ezt az irodalmat, és amelyek mindannyiunknak segíthetnek abban, hogy hatékonyabban éljünk a mai világban. Ezek pedig a következők: első az önzetlenség, második az egyszerűség és a harmadik a tisztelet.

Az önzetlenség az egoizmus, a nárcizmus ellenszere. Sok olyan más dolgot is magában foglal, mint például az Ahimsa (nem-ártás), amely a legtisztább formájában mindenféle konfliktust megsemmisít. Láthatjuk tehát, hogy az önzetlenség egy csodálatos tulajdonság, amit a Kali Yugában fejleszteni kell. Másodszor, az egyszerűség segít nekünk abban, hogy kedvesebbek legyünk a bolygóhoz, kedvesebbek legyünk a többi élőlényhez, és ez az ellenszere a fogyasztói társadalom túlkapásainak. Harmadszor, a tisztelet. Ez valóban ellenszere az emberekkel és a természettel való instrumentális bánásmódnak, amit már említettünk, és fenntartja minden élet Szent Méltóságát. Nézzük meg ezeket most egyesével. Önzetlenség, egyszerűség és tisztelet.

Először is az önzetlenség. Az egyik Szent néhány jelentős megjegyzést tett ezzel kapcsolatban. A Teozófia Társulat első célkitűzése az emberbaráti szeretet. Az igazi teozófus emberbarát. Nem önmagáért, hanem a világért, amelyben él. Csak hogy ezt megismételjem. A TT első célkitűzése a filantrópia. Az igazi teozófus emberbarát. Nem önmagáért, hanem a világért él. Ez egy lélegzetelállítóan magasztos eszmény, ha belegondolunk.

A világért élni. Gyakorlatiasan gondolkodva feltehetünk magunknak néhány kérdést. Például, hogy a nap mekkora részében élek magamért, mekkora részében élek a világért, törődöm-e valóban a világgal? Ha igen, teszek-e érte valamit a magam kis módján, kész vagyok-e arra, hogy időmből, lelki energiámból és erőforrásaimból áldozzak, hogy valamilyen módon segítsek a világ felemelkedésében? Tudatosan tekintettel vagyok-e az állatvilágra és a növényvilágra, valamint a bolygó erőforrásaira általában, a személyes szokásaim révén? Az ilyen kérdések sok mindent elárulhatnak. Egy másik idézet az önzetlenségről K.H. Mahatmától: „az önzés és az önfeláldozás hiánya a legnagyobb akadályok az Adeptusság útján”.

A legnagyobb akadály tehát az önzés és az önfeláldozás hiánya. Azokban, akiket vonz a spirituális út eszménye, létezhet egyfajta önmagukra irányuló vágy abban, hogy az ösvényen járjanak. Ebben az értelemben lehet, hogy nem hajlandóak eléggé önzetlennek lenni, és nem hajlandóak nagyon sokat áldozni. Elég könnyű lehet a komfortzónánkban élni, abban reménykedve, hogy ha alapvetően jók vagyunk, akkor magunkra vonjuk a Szentek figyelmét. De lehet, hogy sokkal önzőbben élünk a világban, mint ahogyan azt elképzeljük, anélkül, hogy észrevennénk. Talán hajlamosak vagyunk arra, hogy akkor adjunk magunkból másoknak, amikor az nekünk kényelmes. Másrészt azonban a magasabb rendű, tiszta, önmegvalósító lényekké való fejlődésünk többek között gyakori kényelmetlenséget követel meg tőlünk. Nem annyira kellemes, viszont gyakori kényelmetlenséget.

Lényeges, hogy az önzetlenség magával hozza az élet sokkal tágabb perspektívájának tisztaságát, amelyet nem befolyásolnak a személyes értékítéletek, a preferenciák, az előítéletek és az aggodalmak. Mert az önzetlenség önmagában is egy valóban jótékony erő. Ez szükségszerűen átcsap számos olyan finom tulajdonságba, mint az Ahimsa (nem-ártás), a kedvesség, a másokra való tekintet, a körülöttünk lévő szenvedés tudatosítása, az együttérző cselekvés, a mások felé irányuló jótékony gondolatok, a segítőkészség szelleme és így tovább. Az önzetlenség tehát olyan, mint egyfajta kincs, és amikor kicsomagoljuk, mindezek a csodálatos megnyilvánulások megjelennek benne.

Most elérkeztünk a második tulajdonsághoz, az egyszerűséghez. Mi az egyszerűség? Azt mondják, hogy az igazi egyszerűség, és ezt Sri Ram testvér, a társaság ötödik nemzetközi elnöke mondta, az igazi egyszerűség abból fakad, hogy minden felesleges dolgot, minden terhet és akadályt kiiktatunk, és csak a lényeges értékeket tartjuk meg. Ma reggel a teozófiai irodalom három gyöngyszemét említettük, és a lényeges dolgok megtartása, amelyek értéket képviselnek, az ösvényhez szükséges tulajdonságok közül az elsőt juttatja eszembe, amelyet a Mester lábainál lévő kis gyöngyszem adott a világnak. Ez a megkülönböztetés vagy Viveka.

Ezt a tulajdonságot spirituális megkülönböztető képességként értelmezhetjük, amely segít megérteni, hogy mi az igazán fontos az életben, és mi nem. Mi az, ami túlzott és mi az, ami ésszerű abból a szempontból, ahogyan nap mint nap élünk ebben a mélyen materialista világban. A Viveka arra is vonatkozik, hogy a globális kommunikáció és a nagy mennyiségű információ korában mit választunk az elménk táplálására. Ez nyilvánvaló a körülöttünk lévő hatalmas mennyiségű információval kapcsolatban, aminél választhatunk, hogy befogadjuk-e vagy sem. Mindig dönthetünk.

A Viveka arra is vonatkozik, hogy mit választunk az elménk táplálására. Például ez az elektronikus kommunikáció és a mai nagy mennyiségű információ egyfajta szűrési folyamatot követel meg tőlünk, ha úgy tetszik, mert a túl sok információval túlterheltek lehetünk. Tehát ezt a modern technológiát például megfelelően kell használni, és nem szabad megengedni, hogy az helyettesítse a közvetlen kapcsolat teljességét. A közvetlen kapcsolatot választhatjuk, nem pedig azt a kapcsolatot, amelyet például valamilyen elektronikus eszköz közvetít. A bölcs megkülönböztetés segít nekünk abban, hogy tudjuk, mi az, ami jót tesz az elménknek, és mi az, ami nem. Mi az, ami valóban lényeges számunkra az életben, és mi az, ami nem. És ez valójában arra vezethető vissza, hogy mi az, amit valóban mindennél jobban akarunk az életben. Ez fogja meghatározni, hogy mi az igazán lényeges számunkra.

Dr. Robert Elwood megjegyezte, hogy a fontos dolog az, hogy az ember a természet spirituális és anyagi oldalának valóságán alapuló prioritásokat állítson fel. A prioritások tehát kulcsfontosságúak, ami tökéletesen érthető. Mindannyiunknak meg kell határoznunk a saját prioritásainkat. Az egyszerűséghez való megfontolt visszatérés sok szempontból segíthet megállítani a szétforgácsolódást. Gyakorlati szinten mindannyiunknak különböző módjai lehetnek ennek kezelésére. A vágyak és szükségletek emberenként és kultúránként eltérőek. Egyszer meglátogattam egy kis teozófiai csoportot. Volt ott egy hölgy, aki nagyon büszkén mesélte, hogy úgy döntött, nincs szüksége az otthonára, ezért eladta az otthonát, a teljes bevételt jótékony célra ajánlotta fel, és ezután úgy élt, hogy házaknál segített, házaknál vigyázott emberekre. Ez volt a döntése, ez volt a prioritása az élete egyszerűsítése szempontjából.

Amit az egyik társadalom szükségletnek tekint, azt máshol természetesen luxusnak tekinthetik. És lehet, hogy amikor csökkentjük a tulajdonaink számát, az nem feltétlenül az egyszerű természetről árulkodik. Krishna-ji egyszer azt mondta, hogy a szív egyszerűsége sokkal nagyobb jelentőséggel és

fontossággal bír, mint a birtoklás egyszerűsége. Megelégedni néhány tárggyal viszonylag egyszerű dolog, lemondani a kényelemről, lemondani a dohányzásról és más szokásokról nem a Szív egyszerűségére utal. Ez tehát olyasvalami, amit érdemes igazán megfontolni. Azt mondta, hogy ágyékkötőt felvenni egy olyan világban, amely ruhákkal, kényelemmel és más zavaró tényezőkkel van elfoglalva, még nem jelzi a szabad lényt.

Az egyszerűség tehát egy olyan állapot, amely belülről jön létre. Megnyilvánulhat bizonyos javakról való lemondásban, de nem feltétlenül ez a lényeg. Mindannyiunknak magunknak kell eldöntenünk, hogy mi az, ami elég. Összességében minél egyszerűbbé tesszük az életünket, annál több energiánk marad mindarra, amit véghezviszünk. Minden egyes feladathoz jobb minőséget és nagyobb figyelmet szentelünk. Az egyszerűség segít abban is, hogy nyugodtabbak legyünk. Nem tudom, észrevették-e már ezt. Néha túl sok bonyolultságot teremtünk az életünkben különböző módokon. És amikor ezt a komplexitást valamilyen módon csökkenteni tudjuk, és eljutunk egy egyszerűbb állapotra, az hihetetlenül megnyugtató és nagyon kielégítő tud lenni. Paradox módon nagyobb bőség is lehet az életünkben, amikor egyszerűbben élünk.

Elmének folyamatosan az ötletek és magyarázatok generálásának folyamatában van, és ez újabb ötleteket és újabb magyarázatokat szül. Ezt megfigyelhetjük az elménkben. Az erős mentális tevékenység elronthatja tapasztalataink közvetlenségét. Sétáltak már valaha, talán egy erdőben, valamelyik gyönyörű parkban? Sétáltak, és egy bizonyos távolsáig eljutottak, amikor rájöttek, hogy az elméjük közben máshol jár. Hogy nem élvezik a kirándulást. Ez egy olyan eset, amikor az erős mentális aktivitás elrontja az élmény közvetlenségét.

A világ legnagyobb emberi lényei közül néhányan figyelemre méltóan egyszerű életet élnek vagy éltek. Egy felvilágosult, tisztelettudó elmében a minőség elsőbbséget élvez egy olyan étellel szemben, amelyet a mennyiség vezérel, annak számos megnyilvánulásában, beleértve a fogyasztói társadalom túlzásait is. Nem azt javaslom, hogy szabaduljunk meg a javainktól. Mindannyiunknak vannak anyagi szükségleteink, és minden ember helyzete más és más. De azt, hogy mennyi az elég, mindannyiunknak magunknak kell eldöntenünk. Mi az, amire nincs igazán szükségünk. Úgy vélem, érdemes megfontolni a nagyobb egyszerűség és a kevesebb bonyolultság előnyeit, és nekilátni, hogy felfedezzük a különbséget egy olyan élet között, amely túl bonyolult, és egy olyan élet között, amely egyszerűbb, békésebb és mégis bőségben teljes.

Három fő tulajdonságot javasoltam, amelyek segíthetnek abban, hogy hatékonyabban éljünk a mai világban, az első kettő az önzetlenség és az egyszerűség volt. Ez a Kali Yuga kora, amelyet sok szempontból az anyagelvűség hajt. Nyilvánvaló, hogy az anyagelvűségben való túlzott elmerülés elősegíti az önzést. Termékeny táptalajt teremt az önzésnek, és emiatt az egyszerűségnek határozott előnyei vannak.

Végül elérkeztünk a harmadik tulajdonsághoz, amely a tisztelet. Ez az, amit itt Indiában igen nagy mennyiségben láthatunk. A bolygó erőforrásaival és más emberekkel való instrumentális bánásmód, azaz a saját előrehaladásunk, kényelmünk és örömünk érdekében, és minden élet isteniségének érzékelése nélkül, valóban egy sekélyes és érzéketlen életet tükröz. Szélsőséges esetben ez spirituális csődhöz vezet.

A tisztelet az elme olyan tulajdonsága, amelyet a szív odafordulása biztosít. Az elme egyértelműen kiemelkedő szerepet játszik korunk emberi evolúciójában, de a fejlett elmét végül a szívünknek kell

meglágyítania, és az előbb említett tiszteletteljes elmévé alakítania. Ellenkező esetben az elme megkeményedik. A tisztelet felvirágzása valóban gyönyörű dolog. Az ilyen elme tiszteli az életet, és belső ragyogás járja át. Kevésbé foglalkozik az én-központúsággal, és jobban törődik az élet más formáival. Valóban értékeli és érzékeli a másokban a Szentet. A Védánta hagyományának egyik alapelve, hogy az Atman a Brahman.

Az Atman, az emberi lény legmagasabb vagy legfinomabb aspektusa titokzatos módon a Brahmanban vagy az Egyetemes Szellemben gyökerezik. És ez a kapcsolat eredendően az elménk minőségétől függ. Az elme mindebben döntő szerepet játszik. Ebből arra következtethetünk, hogy a tisztelettudó elme anyagának és mozgásának rugalmasabbnak, kevésbé tekervényesnek kell lennie és nagyobb egyszerűséggel kell rendelkeznie, mint a nagyon anyagi elmének, amely könnyen átveheti az irányítást felettünk. A tisztelettudó elme mindenben érzékelt fogja a Szentséget. Nem pazarolja az energiáját triviális dolgokra. A tiszteletet kell beletáplálni ahhoz, hogy Egésszé váljunk.

Minél jobban elmélyítjük az Élet Szentségének megtapasztalását és meggyőződését, annál inkább lehetővé tesszük annak a dicsőséges lénynek a kibontakozását, akivé hivatottak vagyunk válni. Ebben a Kali Yugában is megtalálhatjuk az Élet nyomait, a Fény nyomait, olyan egyének formájában, akik sok együttérzést és bölcsességet testesítenek meg, más spirituális tulajdonságokkal együtt. Jelenlegi korunk mindennapi kihívásai ellenére még mindig sok olyan elszórtan élő lélek van inkarnációban szerte a bolygón, akik aktívan dolgoznak a jóságért az élet különböző területein. Ha tudjuk ezt, akkor bátorságot tudunk meríteni belőle, amikor újabb és újabb rossz híreket hallunk a médiában.

Az ilyen egyének nem hódolnak be teljesen a materializmusnak, inkább rendelkeznek azzal a megkülönböztető képességgel és készséggel, hogy ebben az anyagi korban is úgy éljenek, hogy nem tévesztik szem elől Isteni gyökereiket. A Teozófia Madame Blavatsky általi megjelenésére nagy szükség volt a világban, abban az időben és ebben a jelenlegi korban, ebben a hosszú Kali Yuga korszakban is. A Teozófia mélyen ökológiai. Miért van ez így? Mert tanításai rámutatnak az egész környezetünkkel való Szent kapcsolat lehetőségére, nemcsak a külső környezetünkkel, hanem azzal a lényünk mélyén létező Istenivel is, amely összeköt bennünket a világegyetemmel. Virágozzék hát ez a Szent kapcsolat, amely mindannyiunkban ott van.